

САПОЖНИКОВА Серафима Опанасівна (02. 08. 1901, м. Бендери Бессарабської губ., нині Молдова — 18. 08. 1976, Москва) — кліматолог. Доктор географічних наук (1948), професор (1950). Державні нагороди СРСР. Закінчила Ленінградський університет (нині Санкт-Петербург, 1930). Відтоді працювала у Всесоюзному інституті рослинництва та Інституті агрогідрометеорології; 1942—52 — старший науковий співробітник, начальник Відділення місцевого клімату Головної геофізичної обсерваторії (усі — Ленінград); 1952—55 — начальник Відділення сільськогосподарської метеорології Центрального інституту прогнозів (Москва); 1955—57 — начальник відділу кліматології НДІ аерокліматології (м. Обнінськ Калузької обл., РФ); 1957—58 — заступник директора, начальник відділу агрометеорології Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту (Київ); від 1959 — завідувач лабораторії клімату Московського НДІ гідрометеорологічної інформації. За дослідженнями субтропічної зони СРСР побудувала мікрокліматичні карти, якими обґрунтувала розширення ареалу вирощування цитрусових культур; керувала створенням кліматичних описів р-нів саджання лісових полезахисних смуг межиріччя Волги та Уралу, кліматичного атласу р-нів полезахисного лісорозведен-

ня, карти зон вологозабезпеченості важливих р-нів землеробства; виконала районування агрокліматичних ресурсів СРСР і опрацювала методику інтегральної оцінки клімату для сільського господарства; виконала агрокліматичне районування України, брала участь у створенні агрокліматичного атласу України; приділяла увагу опрацюванню засад кліматології, агрокліматології та впровадженню методів механізованого обробітку кліматологічних матеріалів.

Основні праці

Микроклимат и местный климат. Ленинград, 1950; Климатические данные для междуречья Волги и Урала. Ленинград, 1951 (співавт.); Изменение климата в связи с планом преобразования природы засушливых районов СССР. Ленинград, 1952 (співавт.); Агроклиматический атлас Украинской ССР. К., 1964 (співавт.).

Рекомендована література

1. Герасимов И. Л., Давитая Ф. Ф., Будыко М. И. и др. Памяти Серафимы Афанасьевны Сапожниковой (1901—1976) // Изв. АН СССР. Сер. геогр. 1976. № 6.

В. П. Дмитренко

Бібліографічний опис:

Сапожнікова Серафима Опанасівна / В. П. Дмитренко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891083>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).